

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/3- 101

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

14. 6. 2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Марина Хаци Пешић, ред. проф.
2. Др Бојана Димитријевић, ред. проф.
3. Др Весна Анђелковић, ванр. проф.
4. Др Јелисавета Тодоровић, ред. проф.

2. Одлука Већа департмана за психологију број 10/8-93 од 02.10.2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

____ Јелена (Зоран) Стојиљковић _____

2. Година уписа на мастер академске студије

2011/2012.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије психологије

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Квалитет породичних интеракција, социјална анксиозност и стање депресивности код средњошколаца

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА: У свом мастер раду кандидаткиња се бави испитивањем квалитета породичних интеракција, социјалне анксиозности и депресивности на узорку средњошколаца, њиховом израженошћу али и повезаносту ових феномена. У истраживању је учествовало 360 ученика четвртог разреда средњих школа (гимназија и стручних школа) на територији града Ниша.

Породица као примарна и најстарија друштвена група, може бити повезана са дисфункционалним понашањем деце, тако да теоријски модели у овом подручју наглашавају интеракцију бројних фактора. Дете се може посматрати у оквиру слојевитог социјалног контекста при чему они фактори који су ближи детету имају непосреднији утицај у односу на удаљеније, који делују посредно. Раст и развој деце и адолесцената може да укључи

одређене психолошке проблеме и проблематична понашања, па тако анксиозни и депресивни симптоми могу бити како део нормалног одрастања и могу бити привремени, али исто тако могу бити увод у касније озбиљније проблеме.

У свом мастер раду кандидаткиња истражује повезаност породичних интеракција са појавом социјалне анксиозности и депресивности код ученика четвртих разреда средњих школа. Поред тога, истражује се повезаност ових варијабли и утицај бројних других фактора на појаву психолошких проблема младих (контролне варијабле), као што су масто боравка, бројност породице, школска спрема родитеља, занимање родитеља, материјални статус породице, структура породице и школски успех адолесцента.

Приложени мастер рад има 99 страница текста и обухвата следеће целине:

Теоријска разматрања садрже нова сазнања из области породичних интеракција као и афективне везаности, родитељског прихватања и одбијања и истраживања из ове области. Следећа већа теоријска целина бави се феноменом анксиозности, посебно социјалне анксиозности, њеним симптомима, врстама и распрострањености ове појаве на средњошколском узрасту. Најзад, трећа теоријска целина посвећена је проблему депресивности. Кандидаткиња даје приказ неколико теорија о настанку депресије а затим се осврће на преваленцију депресије као и коморбидитет депресије и анксиозности на овом узрасту.

Приказ методологије истраживања обухвата дефинисање проблема, значаја и циљева истраживања, одређења варијабли и табеларни приказ психометријских карактеристика примењених инструмената. Затим су описани очекивани резултати. Узорак на којем је спроведено истраживање је описан кроз десет табела, а потом су изложени статистички поступци за обраду података.

Резултати истраживања чине трећу велику целину и приказани су у двадесет и две табеле. Најпре су дате дескриптивне карактеристике испитиваних варијабли (средње вредности, теоријски и емпиријски распон скорова и нормалност дистрибуција скорова). Потом следи приказ резултата према хипотезама истраживања.

Дискусија резултата дата је на девет страница текста на којима су понуђена објашњења за утврђене налазе у односу на претходно постављене хипотезе позивањем на релевантна

теоријска схватања и резултате сродних емпиријских истраживања. Истакнута су ограничења и предности истраживања и дати предлози за будућа истраживања како би се наведена ограничења превазишла

Закључци истраживања су приказани на две стране и садрже преглед и импликације најважнијих налаза.

Литература је дата на седам страница и садржи библиографске јединице на српском, хрватском и енглеском језику.

Прилози: У прилозима су дати инструменти коришћени у истраживању: Скала породичних интеракција (КОБИ), Скала стања депресивности (СД) и Скала социјалне анксиозности (СА2).

Рад има укупно 99 страна, 32 табеле.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања приказани у овом раду показују да различити аспекти породичних интеракција значајно доприносе јављању симптома социјалне анксиозности и стања депресивности код средњошколаца и повезани су са перцепцијом одбацивања од стране мајки и очева, као и укупним задовољством породицом. Даље, добијени резултат показао је да женски испитаници испољавају већи степен социјалне анксиозности у односу на мушке испитанике. Што се тиче типова средњих школа коју средњошколци похађају, статистички значајна разлика постоји само у изражености квалитета породичних интеракција, док не постоји у изражености социјалне анксиозности и стања депресивности. Код образовања и занимања родитеља, статистички значајна разлика постоји само код образовања, али не и код занимања мајки, док код очева та разлика није статистички значајна. Посебно занимљив резултат који је добијен јесте да ученици из села показују већи степен социјалне анксиозности у односу на ученике из града, што отвара нова питања о улози и величини места становања на јављање социјалне анксиозности при промени места пребивалишта. Такође, у раду су потврђене хипотезе о повезаности квалитета породичних интеракција, пре

свега о повезаности прихватања и одбијања од стране очева са школским успехом који ученици постижу током школовања, као и материјалним статусом породице, док структура породице нема значаја у изражености испитиваних варијабли.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су приказани у складу са постављеним хипотезама, систематично и прегледно. Најпре је приказана структура узорка с обзиром на контролне варијабле, затим су дате дескриптивне статистичке мере на испитиваним варијаблама истраживања и извршена провера нормалности дистрибуције скорова, а потом следи приказ резултата према постављеним хипотезама. Добијени налази су сагледани и протумачени у складу са релевантним теоријским схватањима и резултатима досадашњих истраживања из ових области.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад „Квалитет породичних интеракција, социјална анксиозност и депресивност код средњошколаца“ је у складу са наведеном темом и испуњава све важне одреднице самосталног научног истраживања студента. Рад садржи обухватан и темељно обрађен теоријски део у којем се разматрају важни аспекти квалитета породичних интеракција, социјалне анксиозности и депресивности. Изложена су бројна истраживања и теорије водећих аутора у свакој од проучаваних области. Методолошки део одговара на постављене циљеве истраживања, а резултати су адекватно протумачени и аргументовани. Предност овог рада је у самом избору теме која све више поприма на актуелности имајући у виду да велики број средњошколаца тражи стручну помоћ како због присутне како анксиозности тако и депресивности. Такође, односи у породици, породична интеракција средњошколца са родитељима, у великој мери утиче на развој анксиозности и депресивности. Резултати истраживања указују на потребу да се предузму адекватне превентивне мере у циљу

сузбијања ових психопатолошких феномена као и ангозовање тимова стручњака (психолог, педагог, психијатар) који би радили са појединцем када проблем већ постоји. Не треба заборавити ни укључивање наставног особље и породице кроз саветодавни рад али и едукативни у циљу препознавања првих знакова појаве симптома и правовременог реаговања на њих.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже::

- да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/3- 101

Датум:

14.6.2016.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Марина Хаци Пешић, ред. проф.

Др Бојана Димитријевић, ред. проф.

Др Весна Анђелковић, ванр. проф.

Др Јелисавета Тодоровић